

RACHUNKOWOŚĆ FINANSOWA OD PODSTAW

UNIwersytet w Białymstoku
Wydział Ekonomii i Zarządzania

Grażyna Michalczuk
Teresa Mikulska
Julita Fiedorczyk

RACHUNKOWOŚĆ FINANSOWA OD PODSTAW

Białystok 2016

Recenzent: dr Elżbieta Orechwa-Maliszewska

Projekt okładki: Marek Owieczko

Redakcja: Halina Lisicka

Korekta: Halina Lisicka

Opracowanie graf. i redakcja techniczna: Paweł Piątkowski

ISBN 978-83-7431-474-9

© Copyright by Uniwersytet w Białymstoku, Białystok 2016

Wydawnictwo Uniwersytetu w Białymstoku
ul. Marii Skłodowskiej-Curie 14, tel. 085 7457059
<http://wydawnictwo.uwb.edu.pl>.

Druk i oprawa: volumina.pl Daniel Krzanowski

Spis treści

WPROWADZENIE	9
---------------------------	---

Julita Fiedorczyk

ROZDZIAŁ I

ORGANIZACJA RACHUNKOWOŚCI	11
1.1. Istota organizacji i zakres rachunkowości	11
1.2. Organizacja dokumentacji księgowej	12
1.3. Organizacja ewidencji księgowej	15
1.4. Inwentaryzacja	20
1.5. Organizacja czynności kontrolno-analitycznych	23
Pytania kontrolne	24

Julita Fiedorczyk

ROZDZIAŁ II

AKTYWA. PASYWA. BILANS	26
2.1. Aktywa przedsiębiorstwa i ich klasyfikacja	26
2.2. Pasywa – źródła finansowania aktywów	31
2.3. Bilans jako podstawowy rachunek majątkowo-kapitałowy	35
Pytania kontrolne	40
Zadanie podsumowujące	41
Zadania do ćwiczeń	43

Julita Fiedorczyk

ROZDZIAŁ III

KONTO KSIĘGOWE. OPERACJE GOSPODARCZE. ZESTAWIENIE OBROTÓW I SALD. POPRAWIANIE BŁĘDÓW	61
3.1. Pojęcie i klasyfikacja operacji gospodarczych	61
3.2. Konto księgowe – zasady funkcjonowania	63
3.3. Zestawienie obrotów i sald	70
3.4. Dzielenie i łączenie kont	71
3.5. Poprawianie błędów księgowych	75
Pytania kontrolne	79
Zadanie podsumowujące	80
Zadania do ćwiczeń	82

Teresa Mikulska

ROZDZIAŁ IV

AKTYWA FINANSOWE I KREDYTY BANKOWE	99
4.1. Środki pieniężne.....	99
4.2. Kredyty bankowe	110
4.3. Krótkoterminowe aktywa finansowe	113
Pytania kontrolne.....	115
Zadanie podsumowujące	115
Zadania do ćwiczeń	117

Teresa Mikulska

ROZDZIAŁ V

ROZRACHUNKI	125
5.1. Pojęcie i klasyfikacja rozrachunków.....	125
5.2. Rozrachunki z kontrahentami.....	128
5.3. Rozrachunki publicznoprawne	131
5.4. Rozrachunki z pracownikami.....	135
5.5. Pozostałe rozrachunki.....	139
Pytania kontrolne.....	141
Zadanie podsumowujące	141
Zadania do ćwiczeń	144

Julita Fiedorczyk, Grażyna Michalczyk

ROZDZIAŁ VI

MATERIAŁY I TOWARY	159
6.1. Pojęcie, klasyfikacja i dokumentacja materiałów	159
6.2. Wycena materiałów.....	162
6.3. Ewidencja zakupu materiałów	167
6.4. Ewidencja zużycia i wydania materiałów	170
6.5. Istota i klasyfikacja towarów.....	172
6.6. Wycena i ewidencja zakupu towarów	174
Pytania kontrolne.....	178
Zadanie podsumowujące	179
Zadania do ćwiczeń	182

Grażyna Michalczyk

ROZDZIAŁ VII

AKTYWA TRWAŁE	200
7.1. Pojęcie i klasyfikacja aktywów trwałych	200
7.2. Wartości niematerialne i prawne.....	201
7.3. Rzeczowe aktywa trwałe.....	204
7.4. Należności długoterminowe.....	219
7.5. Inwestycje długoterminowe	219
7.6. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	221

Pytania kontrolne.....	222
Zadanie podsumowujące	223
Zadania do ćwiczeń	227

Teresa Mikulska

ROZDZIAŁ VIII

KOSZTY	238
8.1. Pojęcie i klasyfikacja kosztów.....	238
8.2. Ewidencja kosztów	243
8.3. Koszty rozliczane w czasie.....	249
Pytania kontrolne.....	254
Zadanie podsumowujące	254
Zadania do ćwiczeń	259

Teresa Mikulska

ROZDZIAŁ IX

PRODUKTY PRACY	274
9.1. Pojęcie i wycena produktów pracy.....	274
9.2. Kalkulacja kosztu wytworzenia.....	278
9.3. Ewidencja wyrobów gotowych i produkcji niezakończonych	288
Pytania kontrolne.....	290
Zadanie podsumowujące	291
Zadania do ćwiczeń	294

Grażyna Michalczuk

ROZDZIAŁ X

PRZYCHODY I KOSZTY ICH UZYSKANIA	302
10.1. Istota i klasyfikacja przychodów i kosztów ich uzyskania.....	302
10.2. Sprzedaż produktów (wyrobów gotowych).....	303
10.3. Sprzedaż materiałów	305
10.4. Sprzedaż towarów	307
10.5. Przychody i koszty pozostałej działalności operacyjnej.....	310
10.6. Przychody finansowe i koszty finansowe.....	314
Pytania kontrolne.....	317
Zadanie podsumowujące	317
Zadania do ćwiczeń	322

Grażyna Michalczuk

ROZDZIAŁ XI

WYNIK FINANSOWY	336
11.1. Wynik finansowy i jego elementy	336
11.2. Warianty ustalania wyniku finansowego.....	338
11.3. Rozliczenie wyniku finansowego	343

Pytania kontrolne.....	346
Zadanie podsumowujące	346
Zadania do ćwiczeń	348
BIBLIOGRAFIA	357
ZAŁĄCZNIK	
WZORCOWY WYKAZ KONT	361